

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 95

číslo: 9

1. března 2015

Cena: 8 Kč

Světový den modliteb

podle žen z „ostrovů uprostřed proudu“

DAL JSEM VÁM PŘÍKLAD, ČIŇTE PODOBNĚ,

vyzval Ježíš celým svým životem a nyní slyšíme tato slova z úst bahamských žen, které připravily letošní program pro Světový den modliteb. Dne 6. března máme možnost se nad výzvou zamyslet při shromážděních pořádaných celosvětovým hnutím křesťanských žen ve více než 170 zemích světa.

Máme příležitost zamyslet se nad textem z Janova evangelia 13,1-17 o Ježíšově konkrétní službě učedníkům, který byl nekonečnou inspirací a v němž bahamské ženy spatřují příklad Ježíšovy radikální lásky.

Skrze přípravu a účast na shromážděních poznáváme, jak naše sestry v nejrůznějších zemích světa rozumí biblickým veršům ve svém specifickém kontextu daném kulturou, historií, jazykem a dalšími faktory.

Bahamy jsou pro většinu z nás nepochybně synonymem exotiky a luxusu. Panorama rozlehlých písčitých pláží a panenské přírody je snem nejednoho českého turistu. Však se také zdejší život s řadou specifík jemu vlastních promítá do letošní liturgie, v konkrétních chválách a prosbách. Bahamské ženy nicméně vnímají i aktuální, palčivé problémy v mnoha částech světa:

• *Bože zázraků, s radostí se díváme na barevnost duhy a třpytivých dešťových kapek a na jedinečné vzory každé květiny. Tvá láska je pevná a stálá jako slunce, tvoje milost je nezměrná jako písek a tvé milosrdenství nás obklopuje jako vody moře.*

• *Bože Stvořiteli, tvé ruce zformovaly ostrovy Berry. Ty nás živiš hojností ryb a bohatstvím země. Odpusť nám, když dopouštíme, aby naše nároky ničily přírodu. My všichni, domácí i turisté, máme společnou odpovědnost za ochranu stvoření.*

• *Myslíme na oběti domácího násilí, na opuštěné manželky a oběti znásilňování v manželství a na všechny, kdo samy sebe obviňují za danou situaci a bojí se hledat pomoc. Prosíme za děti, které byly zneužívány fyzicky, sexuálně, slovně i jinak. Myslíme zvláště na děti v našich krizových centrech. Daruj uzdravení a nové perspektivy těm dětem, které zažily násilí. Pachatelům dej šanci k obrácení a novému počátku.*

• *Doznáváme, že jsme se mnohdy vědomě zdráhali pomoci - „mýt nohy“ těm, kteří jsou jiní než my. Otevři naše oči pro ty, kteří potřebují něžný dotyk, naslouchající ucho, slovo útěchy, uzdravující blízkost...*

Radikální láska vyžaduje skutek a posláním Světového dne modliteb je rovněž materiální pomoc vyjádřená mottem POZNÁVAT – MODLIT SE – KONAT a zcela konkrétně i celorepublikovou sbírkou. Z té loňské, konané v rámci programu SDM z Egypta, byly podpořeny dva projekty v zahraničí: budování studní v Etiopii a pomoc pro Filipíny v celkové částce 75 tisíc Kč.

A cíl pomoci prostřednictvím sbírky 2015? Velkým problémem na Bahamách je výskyt rakoviny prsu, která zde zaujímá smutné celosvětové prvenství, proto bude letošní výtěžek věnován organizacím, které takto postiženým ženám pomáhají. Peníze lze zasílat na účet SDM č. 1925994339/0800.

NĚKOLIK SLOV O BAHAMÁCH DLE MATERIÁLŮ SDM A INTERNETU

Místo, kam situoval Ernest Hemingway část děje svého románu *Ostrovy uprostřed proudu*, Bahamské společenství, zkráceně Bahamy, tvoří dlouhý řetěz vápencových a korálových ostrůvků v Atlantickém oceánu na sever od Kuby a Haiti. Příroda na všech ostrovech odpovídá subtropickému podnebí a nízké nadmořské výšce. Převažují rozlehlé pláže – cíl milionů turistů – a většina ostrovů je pokryta borovicemi, palmami a piniovými lesy. Exotické prostředí obývá exotická fauna. V mělké vodě při pobřeží žijí krabi, mořští ježci a hvězdice a domov zde má taktéž nepřeberné množství brodivých ptáků, včetně nádherného růžového plameňáka, který se stal bahamským národním symbolem, vyobrazeným na státním znaku Baham. Souš obývají mimo běžné druhy hlodavců, koz, oslů a koní především plazi a obojživelníci, jako želvy, ještěrky a hadi, zejména hroznější. Ostrovy jsou však i domovem jedovatého pavouka, černé vdovy. A ještě jedna zajímavost: Možná, že jste už slyšeli o místních divokých prasátkách. Víte ale, že umí plavat? A že umí plavat opravdu dobře?

HISTORIE, SPRÁVNÍ ZŘÍZENÍ

První písemné zmínky o Bahamách jsou z 15. století. Právě jeden z místních ostrovů – San Salvador – byl prvním místem, které v roce 1492 Kryštof Kolumbus objevil. Prohlásil ho tehdy za španělské území. Na počátku

Pokračování na str. 3

„Jelikož letošní Světový den modliteb pořádají Bahamy, rozhodla jsem se jako výraz své pokory připomenout tuto událost skrze národní symbol, plameňáka. Kresba je rovněž oslavou našich požehnání, kdy sdílíme lásku s celým světem za oceánem. Plameňáci se sklánějí u Kristových nohou, neboť v tomto gestu úcty je zahrnuto odpuštění, mír a skromnost.“

(slova bahamské malířky Shantal Bethel, jejíž kresba zdobí plakáty a pozvánky na letošní Světový den modliteb)

Iniciativa Svoboda pro křesťany

předává politikům výzvu se stovkami podpisů

Prezident Miloš Zeman, premiér Bohuslav Sobotka, ministr zahraničí Lubomír Zaorálek i řada dalších politických představitelů ČR i Evropy dostala výzvu ekumenické iniciativy SVOBODA PRO KŘESŤANY, která text formulovala v souvislosti s útlakem následovníků Krista i příslušníků dalších náboženství na Blízkém východě i jinde ve světě ze strany radikálních skupin. Členové iniciativy i více než patnáct set lidí, kteří k dokumentu připojili svůj podpis, žádají, aby se politici zasadili o ochranu křesťanské duchovní kultury a využili všechny prostředky k zastavení eskalace utrpení nevinných lidí ve světě. Text výzvy také apeluje na upřednostňování ochrany lidských práv před ekonomickými zájmy. Činnost iniciativy bude pokračovat i nadále, její členové se budou jedenkrát měsíčně v různých brněnských kostelech scházet k modlitbám za pronásledované křesťany.

Ekumenická iniciativa SVOBODA PRO KŘESŤANY (www.svobodaprokrestany.cz) vznikla na konci srpna loňského roku s cílem upozornovat na vyvražďování a pronásledování křesťanů i příslušníků dalších náboženství radikálními fanatiky na Blízkém východě i jinde ve světě. Výzvu k ochraně náboženských menšin mohli zájemci podepisovat půl roku přes internetové rozhraní www.petice24.com/svoboda_pro_krestany i na tematickém koncertě, který se uskutečnil na začátku listo-

padu v Brně. Svou přítomností tehdy iniciativu podpořila zpěvačka Hana Ulrychová i hudebníci ze skupiny DNA – *Dej nám akord, Ti Druzí* a *Brno Gospel Choir*.

S problematikou dodržování náboženské svobody ve světě účastníky koncertu seznámil zástupce *Křesťanské mezinárodní solidarity*, zaznělo svědectví syrského křesťana žijícího aktuálně v České republice a útlak ze strany takzvaného Islámského státu v části Sýrie a Iráku jednoznačně odsoudili jako barbar-

ství zástupci muslimské obce.

Členové iniciativy Svoboda pro křesťany plánují ve svých aktivitách pokračovat i nadále. Jednou měsíčně se budou společně s dalšími křesťany i jinými zájemci scházet k modlitbám za pronásledované křesťany.

První taková akce se uskuteční ve středu 4. března v jezuitském kostele v Brně v rámci studentské mše svaté, po které bude následovat tematická přednáška.

redakce

Jojo efekt

Co je to jojo, asi všichni víme. Je to hračka pro děti i mládež. Oválná část stoupá a klesá podle švihů, který přenáší provázek. Na základě tohoto zvláštního typu pohybu se nazývá proces, který se periodicky opakuje – klesá a stoupá, padá a vrací se zpět – jojo efekt. Jojo efekt je zvláštní ještě tím, že se jojo nevrací přesně do výchozího bodu, ale jde dál.

Jednoduše řečeno: Nejspíše o jojo efektu mluvíme při hubnutí. Když se rozhodneme zhubnout, držíme nějakou dietu, cvičíme, hubneme, dosáhneme výsledku. Zdá se nám, že je vše na dobré cestě a cíl je splněn. Jakmile se však přestaneme snažit, zjistíme, že jsou nám kalhoty v pase malé a že jsme nejen znovu dosáhli své původní váhy před hubnutím, ale že jsme ji ještě zvýšili. Další hubnutí s sebou přináší podobný proces, na jehož konci je váha zase vyšší. Váha jde dolů a vzápětí nahoru – a konečný výsledek je horší. Víme, o čem mluvíme, párkrát jsem to sama na sobě zkusila.

Nepřipomíná vám to text z 11. kapitoly Lukášova evangelia? Jedná se tam o vymítaného nečistého ducha, který se vrací po čase na své místo, vyčištěné a uklizené, aby s sebou přivedl sedm jiných a horších duchů. Co se s tím dá dělat?

Možná bychom se měli chovat tak, jak při hubnutí doporučuje instruktorka. Především jde o změnu stylu, smýšlení.

Neříká nám to něco? I my jako věřící lidé víme, že se máme změnit! Adepti hubnutí si mají udělat tabulku s rozvrhem, co a kdy mohou jíst. Vědí, že se mají podle rozpisu řídit – jedí malé porce, cvičí, hlídají se. Chvilí to celkem jde, ale pak přijdou „chutě“, kdy člověk najednou sní pár kousků dortu nebo talíř chlebiček, a snažení je v háji. To pak je potřeba se oklepat a začít hned tvrdě znovu, nevzdat se a nečekat na vhodnější čas. Ta tabulka dovede člověka ztročit... nebo snad pomoci, aby člověk potřebný styl života lehčeji dodržoval? Aby nedošlo v našem postním (i jiném) čase ke škodlivému jojo efektu, můžeme sami připravit pomocný rozvrh – ranní, polední i večerní modlitbě dejme nějaký konkrétní rámec a zaměření (za rodinu, bližní, církev, nevěřící...).

Alena Naimanová

Z kazatelského plánu

Druhá neděle postní

Hospodine, pamatuj na svoje slitování, na své milosrdenství, které je od věčnosti; ať nade mnou moji nepřátelé nejásají. Bože, vykup Izraele ze všeho soužení!
ŽALM 25,6.2b.22

První čtení (varianta I): Genesis 17,1-7.15-16;

(varianta II): Genesis 22,1-14a

Tužby postní:

1. Abychom Boží království a jeho spravedlnost hledali, modleme se k Hospodinu.
2. Abychom svých hříchů litovali a své bližní nesoudili, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Bože, Vykupiteli! Z kříže, nástroje smrti, učinilo utrpení tvého Syna nástroj spásy. Pomoz nám, abychom trpělivě nesli svůj kříž, a tak abychom vešli do Kristovy slávy! Svým svatým Duchem nás osviť, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení (varianta I): Římanům 4,13-25;

(varianta II): Římanům 8,31-39

Evangelium: Marek 8,31-38

Verš k obětování: Žalm 16,11

Verš k požehnání: Marek 8,34

Modlitba k požehnání:

Bože, Vykupiteli všech národů země, děkujeme ti za svátost večere Páně, v níž přijímáme život budoucího věku. Dej, ať se v srdci radujeme, že odpouští naše provinění a vedeš nás cestou věčnosti! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 46, 47, 95, 238, 172

K diskuzi o islámu...

Mám tu velkou čest, že mezi moje dobré přátele patří dlouholetý předseda Židovské obce v Brně Ing. Pavel Fried. Před několika měsíci se vzdal náročné funkce ve prospěch mladšího kolegy, ale stejně zůstal i jako místopředseda šedou eminencí, milovanou v náboženské obci a respektovanou u široké veřejnosti. Před několika dny jsem od něj dostala tak pozoruhodný mail, že si ho nemohu nechat jen pro sebe. S jeho laskavým svolením ho posílám do našeho Českého zápasu – zdá se mi, že velmi dobře zapadá do diskuse vedené na jeho stránkách.

Pavla Váňová

„V poslední době se vedou diskuze o muslimech v naší kotlině. Někteří lidé obhajují svobodu náboženského vyznání, resp. přesvědčení, jiní se bojí islamizace. Chtěl bych se s Tebou podělit o pár myšlenek, které v duchu v té souvislosti přemítám. Mám-li to parafrázovat, řekl bych o lidech, kteří bouří v ulicích, ať tak či onak – nechte je, neboť nevědí o čem hovoří. Svého času, o tom jsem Ti již asi kdysi vykládal, jsem byl pozván do Říma na jakési dost reprezentativní ekumenické setkání. Byl jsem tam jako náhradník za onemocnělého vrchního římského rabína. Já, malý židovský „chlapec“ z Brna. Bylo to u příležitosti 50. výročí podepsání římských dohod. Publikum četné, asi 300 lidí z celé Evropy. O tom celém by šla napsat humorná povídka, já se chci přidržit jen té myšlenky, kterou jsem tam sdělil, když jsem byl vyvolán. Předem

mnou mluvil předseda muslimů z Belgie, patriarcha starořecké církve, předseda biskupské konference při EU. Měl jsem na přípravu projevu asi hodinu a dopisoval si poznámky k němu ještě na tribuně, kam nás čtyři posadili. Sdělil jsem jim asi toto. „**Všichni, jak tu sedíme v tomto sále, věříme v jednoho Boha. Naše cesty, po kterých k němu bloudíme, jsou různé; až před ním staneme, snad nám řekne, která z nich mu byla nejbližší, či dokonce ta pravá. Já si to myslím o té své, stejně tak jako vy o té vaší. Já respektuji tu vaši a vy respektujte tu moji, neboť rozhodnutí není v rukách našich.**“

To je hodně zestručněné, jen na tu základní myšlenku. Kupodivu mi tleskali ve stoje.

Druhá myšlenka, která mi nedá spát, je ta **hojně diskutovaná obava ze ztráty tradičních evropských hodnot, ta obava z islamizace Evropy.**

Nad Písmem

O NÁSLEDOVÁNÍ KRISTA

Mk 8,31-38

A mluvil o tom otevřeně. Petr si ho vzal stranou a začal ho kárat. On se však obrátil, podíval se na učedníky a pokáral Petra: „Jdi mi z cesty, satane! Tvé smýšlení není z Boha, ale z člověka.“
Mk 8,32-33

V devětadevadesáti letech se Abrahamovi zjevil Hospodin a uzavřel s ním smlouvu, v které mu zaslubuje, že se jako první z praotců stane „praotecm hlučícího davu“. Dosud tápající Abram se stává vidoucím Abrahamem. Také ženě Abrahamu, Sáře, dostalo se v jejím pokročilém věku zaslíbení, že bude mít vytuženeho syna. Tolik stručný vhled do starozákonního biblického čtení z knihy Genesis. Apoštol Pavel ve svém listě Římanům přeznačí zaslíbení dané Abrahamovi, neboť odmítne zákonictví potenciálně v něm obsažené, a Abrahamovi připíše ctnost víry, za níž byl Hospodinem obdarován. Víru projevil Abraham ve věci velice delicate, privátní a intimní. Jakkoli jemu bylo podle Pavla skoro sto let a jeho ženě Sáře se „zastavil její běh“, počali spolu syna Izáka. A právě oddaná víra Abrahamu, že se tak může stát přes nezpochybnitelné zákony přírody, učinila z Abrahama člověka spravedlivého, živou předjímku příchodu Spravedlivého, Ježíše Krista. Tolik stručný vhled do novozákonního čtení z listu apoštola Pavla Římanům. Starozákonní praotec Abraham dostal naději ve smlouvě stvrzené samotným Bohem (JHVH), Stvořitelem. Apoštol Pavel jeho příběh vyložil tak, jak jej pochopil, coby muž, apoštol, karatel, moralista upjatý ve svém rozumu, srdci a vášni k Ježíši Kristu. Pavel dostal naději ve své víře, která

mu dala sílu, aby hlásal Krista Ukřižovaného a Vzkříšeného, ačkoli byl sám coby mladík přítomen ukamenování mučedníka Štěpána. Narozdíl od výše zmíněných čtení je pasáž obsažená v evangeliu Markově velice nekompromisní, tvrdá, přísná, „nelidská“. Ať již nejbližší učedníci s Ježíšem chodili a působili rok (podle evangelia Janova) nebo tři roky (podle synoptiků), nepochopili, že Ježíšovo poslání nemůže skončit jinak, nežli z lidského hlediska tragicky. V liturgicky předepsaném textu Mk 8,31-38 Ježíš učedníky připravuje na svoji smrt. Ví, že jej židovské elity zavrhnou. Ví, že bude zabit, ale slibuje učedníkům, že „po třech dnech vstane“. Když mu jeho nejbližší a jím první povoláný učedník Petr (Skála) jeho zaslíbení vytkne, reaguje Ježíš tvrdě, nepřátelsky, nekompromisně a nazve Petra Satanem (Apaga Satanas!). Petrovi oznámí, že jeho myšlení „není z Boha“. Posléze následuje dle ekumenické Bible „přítvrzení“ Ježíšových nároků. Ježíš vyzývá k zapření sebe sama! Vyzývá k tomu, aby se člověk nesnažil (za každou cenu!) zachránit sám sebe. Varuje ty, kteří by za Kristem šli, a pak by se za něj styděli. Neboť v čase, kdy Kristus přijde na svět, styděl by se i Pán za ty, kteří jej zapřeli! Proč ta tvrdá slova? Co od nás Ježíš Kristus chce? Přes všechny složité teologické výklady

Mám v té souvislosti takový kacířský názor – kde nic není, ani smrt nebere. Mám ten dojem, že nám ty hodnoty nikdo nebere, že jsme se jich sami vzdali. Vzdali jsme se jich středověkým tmářstvím, loupeživými válkami, v neposlední řadě holocaustem i kvetoucí konzumní společností. Chceme-li se stát imunní proti islamizaci, musíme se vrátit k těm hodnotám, tradicím, kterým říkáme židovsko-křesťanské. To samozřejmě nemůže jen politik či vláda. To musí každý sám v sobě.

Oprávněnou obavou samozřejmě musíme mít z vraždících fanatiků. Ty je třeba potřit silou. Domnívám se, že z těch mají strach i muslimové samotní.

Při jedné besedě, kterých jsem měl bezpočet, se mne jedna dáma zeptala, zda se domnívám, že se lidé poučili. Řekl jsem jí, že se domnívám, že člověk je nepoučitelný. V každém z nás je dobro i zlo. Každý se s tím musíme vypořádat. Jsem pesimista, vid'...

To celé píšu mimo jiné proto, že mají být v Brně nějaká shromáždění, jedno proti islámu a jedno pro toleranci. Někteří lidé z obce mne tam chtějí vystrčit, abych tam něco říkal. Besed jsem měl bezpočet, ale tam nepůjdu. Na manifestační shromáždění chodí lidé, kteří již předem vědí, že mají pravdu, a těm vykládat věci viz výše je zbytečné.“

a jemné nuance sofistických teologických výpovědí mluví Ježíš vlastně velice rozumně, srozumitelně a „lidově“. Jeho vlastní učedníci nepochopili, že nejde o „kult Krista“, ale o „následování Krista“. V první možné chvíli jej zapřeli, v čele s apoštolem Petrem.

A tak je tomu i s námi. Naše pozice křesťanů „husitských“ je o to těžší, že máme povinnost být ještě ostratější v zápase s (vlastním) hříchem, slabostí, vypočítavostí, „vyčůraností“, nevěrou. Pozice křesťanů obecně ve světě je složitá. Pozice Církve československé husitské v ČR, která je ponořena v postmoderním duchu euro-americké civilizace, je o to složitější, že její specifika, „klíčové kompetence“, nacionální výhody jsou „passé“. Právě v tuto chvíli člověka napadají slova statečného kněze, poctivého teologa a mučedníka víry, Mistra Jana Husa, který v *Kázání o míru* píše: „...pastýři, kteří na sebe vzali tvářnost Ježíše Krista, ale nezvěstují Boží slovo, i kdyby se nedopustili dalších zlovolností, jsou antikristy a satanem, který se proměnil v anděla světla, zloději a lupiči, vybíječi ovcí a zrádci, kteří činí z domu modlitby doupě lupičů.“ Lupiči, novodobí farizeové, pokrytci a současní „Kaifášové a Ananiášové“, nechť vyslechnou následující modlitbu.

Martin Chadima

Bože, Otče Ježíše Krista, děkujeme za to, že jsi! Odpusť nám to, že si to velmi často neuvědomujeme, ačkoli se k tobě okatě hlásíme! Nehněvej se pro to, že i když uvěříme, hřešíme! Pokud víš, že je naše věc spravedlivá, zastav nás. Pokud víš, že je naše věc spravedlivá, požehnej nám. A pro jméno tvého Syna nám vposledku dopřej spášení! Amen!

Světový den modliteb

Pokračování ze str. 1

17. století začali souostroví obsazovat Britové a Bahamy se posléze staly britskou kolonií. S pozůstatky té doby, jako například anglickým systémem školství, školními uniformami či jízdou vlevo, se setkáváme dodnes. V roce 1964 byla Bahám udělena samospráva a v červenci 1973 získaly nezávislost. Doplňme, že Bahamy jsou konstituční parlamentní demokracií a hlavou státu je generální guvernér, který zastupuje britskou královnu.

Obyvatelstvo

V době Kryštofa Kolumba byly ostrovy osídleny aravackými Indiány. Většinu z nich odvezli Španělé jako otroky do zlatých dolů na Kubu a Haiti, zbytek postupně vymřel, případně byl vyhlazen. Jak již bylo naznačeno, Španělé se na Bahámach neusídlili, **prvními Evropany byli kolem roku 1647 tzv. angličtí puritáni**, kteří zde založili vlastní kolonii, aby mohli svobodně praktikovat své náboženství.

Další významnou skupinou osídlenců byli tzv. **američtí lojalisté**, obyvatelé britských kolonií v Severní Americe, kteří po skončení americké války za nezávislost zůstali věrni britské koruně. **Přivázeli s sebou své otroky** a zakládali na ostrovech plantáže. **V současné době tvoří potom-**

během školní docházky, nemají šanci na její dokončení. Důležitá je proto práce různých ženských organizací a institucí, které se snaží tento stav pomocí prevence a osvěty změnit.

Zdravotnictví

Základní zdravotní péči zajišťují veřejná zdravotní zařízení, tvořící síť středisek a klinik. Velká pozornost je věnována těhotným ženám a léčbě AIDS. Bahamy drží smutné světové prvenství ve výskytu rakoviny prsu u žen a je zde i značný výskyt rakoviny tlustého střeva, zvláště u mužů – následky pokusů s jadernými zbraněmi, prováděných v této oblasti v minulém století.

Běžný život

Protože Bahamy byly dlouho britskou kolonií, je zdejší život silně ovlivněn anglickými zvyky a tradicemi. Obyvatelé provozují umělecká řemesla (typické jsou místní výrobky ze slámy; z menších ostrovů se vyvázejí kravské zvonečky, bubny potažené kozí kůží a píšťalky), hudbu, tanec a divadlo. To vše je jednou ročně, na druhý svátek vánoční, kuriózně spojeno v uměleckém festivalu Junkanoo. Podle tradice otroci dostávali v tento čas zvláštní dovolenou, aby mohli odejít z plantáží a být se svou rodinou a slavit svátky s africkou hudbou a tancem. Po osvobození bývalí otroci zvyk udržovali a do dnešního dne se z Junkanoo vyvinula skutečně pompézní podívaná s průvody ulicemi měst s kostýmy, hudbou a vířivými tanečními kreacemi.

Pokud jde o obživu, domorodci se po staletí živili zemědělstvím, rybolovem a sběrem mořských hub, rostoucích na korálových útesech. Afričtí přistěhovalci obohatili místní kuchyni použitím batátů, luštěnin, kasavy a dalších plodin. Mnohdy se vaří venku na malých, kamenných pískách a na jídelničce je často kozí, skopové či vepřové maso. A samozřejmě množství ryb a plodů moře; většina potravin se však dováží a nechybí ani typická americká strava.

Po 2. světové válce vzrostl zájem o Bahamy jako turistickou destinaci, zejména pro obyvatele Spojených států (Florida je vzdálená přibližně 80 km), který ještě více zesílil po americkém embargu Kuby v 60. letech minulého století. Příjmy z turistického ruchu přitom tvoří až 80 % bahamského rozpočtu. Bahamy jsou rovněž známy výhodným daňovým systémem, ne nadarmo se jim říká „daňový ráj“. Jsou tedy sídlem řady bank a peněžních ústavů. Bohužel se zde rozvíjí i obchod s drogami.

Náboženství

Hlavním náboženstvím je křesťanství. Nejvíce je baptistů (32 %), následují římskokatolíci a anglikáni. Obyvatelé Baham jsou velmi nábožný národ, země má nejvíce kostelů v přepočtu na obyvatele na světě. Nedělních bohoslužeb se zúčastňují hlavně ženy s dětmi oblečené v krásných a pestrých šatech.

Postavení a práce žen

Postavení žen se velmi zlepšilo dosažením volebního práva v r. 1962. O třicet let později byly zvoleny

první ženy do parlamentu. Nyní zastávají významné funkce ve vládě, v parlamentu i soudnictví. Před zákonem mají ženy stejné postavení jako muži, nicméně také platí, že jestliže žena spáchá nějaký trestný čin, odsoudí ji společnost přísněji než muže ve stejné situaci. Muži rovněž

ve stejných funkcích dosahují vyšších příjmů a mají často i vyšší postavení v soukromých sektorech. Přesto se ženám daří získávat významná pracovní místa a uplatňovat se i v politice. Na malých ostrůvcích zůstávají ženy v domácnosti nebo pracují v hotelech a restauracích...

Konkrétní materiály ke shromážděním pořádaným Světovým dnem modliteb naleznete na webových stránkách naší církve v sekci zprávy.

KÉŽ SE STANEME ALESPOŇ KAPKOU V MOŘI BOŽÍ LÁSKY.

redakce

Metodické materiály k MJH

Milé sestry a bratři, v tomto čísle přinášíme další část materiálů vypracovaných našimi metodiky: Představení metodického materiálu o Mistru Janu Husovi pro práci se středoškolskými studenty.

Tento materiál předpokládá již základní znalosti nejen o Mistru Janu Husovi, ale také o situaci té doby ve střední Evropě. Z toho důvodu je materiál připraven „v kostce“ pro další možné rozvinutí jednotlivých oblastí. Podle možností vyučovacích hodin nebo času, který můžeme věnovat tomuto tématu, se můžeme dotknout hlouběji buď samotného procesu, husitství nebo třeba jen Husova odkazu pro dnešního člověka. Materiál „v kostce“ je také možné využít jako přípravu pro navazující

metodu aktivního učení. Při této metodě se studenti aktivně ponoří do daného tématu. Tato metoda je nejen zajímavější, ale nabízí také možnost osobního vcítění do jednotlivých postav. Na základě znalostí tedy uspořádáme hypotetické soudní přelíčení s Mistrem Janem Husem.

Podrobný postup přípravy této aktivní metody je rozepsán natolik přehledně, že, troufám si říci, nebude pro nikoho problémem.

Materiál je možné využít i jako téma pro biblické hodiny ve farnosti, a to i s metodou aktivního učení – s hypotetickým soudním přelíčením s Mistrem Janem Husem. Výhodou této metody je možnost práce s různě početně velkou skupinou osob, tedy i s menším počtem účastníků při bib-

lické hodině. Podle počtu účastníků můžeme použít všechny nebo některé z těchto rolí: obžalovaný, právní zástupce obžalovaného, svědkové obhajoby, přísedící, soudce a členové poroty. V porotě můžeme mít neomezený počet účastníků. Po času na přípravu uspořádáme vlastní přelíčení. Není nutné trvat na historické přesnosti. Můžeme nechat účastníkům naprostou volnost fiktivní dramati-zace. Jako strukturu přelíčení použijeme následující činnosti: úvodní řeč prokurátora, vystoupení svědků, vystoupení znalců a závěrečné projevy obou stran. Nakonec následuje diskuse a hlasování porotců.

Přeji všem, kdo se pokusí o tuto „hravou“ metodu i ve své farnosti, hodně zábavy i poučení pro všechny účastníky.

Ivana Krejčí, Prostějov

Duchovní obnova pro mládež

Srdečně zveme na **duchovní obnovu pro mládež**, kterou opět po roce povede brněnský biskup Juraj Jordán Dovala. Víkendový duchovní program pro mladé lidi se uskuteční opět v Brně, v církevním středisku **Zahrada od pátku 6. do neděle 8. března**. Program se bude skládat z několika bloků různých druhů meditace a modliteb, z bloku chval a společných bohoslužeb. Protože se jedná o exercicie pro mladé lidi, nebude v prostoru mezi jednotlivými bloky vyžadováno silencium, aby měli účastníci možnost sdílet své duchovní i životní příběhy. Duchovní cvičení jsou organizována ve spolupráci mládežové organizace VIA FACTI a referátu duchovní péče o děti a mládež při naukovém odboru ÚR CČSH a za laskavé podpory Brněnské diecéze CČSH. Účastnický příspěvek zahrnující ubytová-

ní, stravu i program činí 500 Kč. Přihlášení spočívá v zaslání e-mailu nejpozději **do 28. února na adresu kristyna.mlynkova@ccsh.cz** a v zaplacení zálohy **200 Kč** na účet VIA FACTI. V přihlašovací e-mailu je třeba uvést: jméno, příjmení, rok narození a telefonní číslo. Číslo účtu, na který je třeba zaslat zálohu, je: 2300371902/2010. Duchovní obnova nabízí komplexní víkendový program, proto je třeba se účastnit celého programu od začátku do konce. Doporučujeme neodkládat, pokud možno, příjezd do Brna na poslední chvíli. Je-li to jen trochu možné, přijďte tak, abyste měli čas se zabydlet v domě a vydechnout. Příjezd na místo se tedy doporučuje v pátek nejpozději v 17 h. Již první podvečer předpokládá vaši aktivní přítomnost.

Karolína Guhl a Kristýna Mlýnková

Pojďme si zarámusit

V pátek 5. března oslaví Židé Purim. Nejveselejší z židovských svátků, který je každoroční připomínkou boje proti zlu a činí tak z děje předčítané knihy Ester stále aktuální příběh. Rádi bychom jej v době zájmu o různé náboženské tradice připomněli i v našem časopise. Tentokrát veselým úryvkem z knihy Kristy Gerloffové *Všední dny začínají nedělí (Praha 2009)* – o tom, jak dnes vnímají svátek především děti.

Svátek, na který se děti v Izraeli po celý rok těší, je purim. Slaví se událostí popsáné v knize Ester: Vítězství Židů nad nepřáteli, kteří plánovali jejich zničení. V deváté kapitole knihy Ester stojí: „*Mordokaj pak tyto události sepsal a poslal dopisy všem Židům, blízkým i dalekým, ve všech krajinách krále Achašveróše. Uložil jim, aby každým rokem slavili čtrnáctého a patnáctého dne měsíce adaru památku na dny, v nichž si Židé odpočinuli od svých nepřátel, a na měsíc, který jim přinesl zvrát, místo starosti radost, místo smutku den pohody: Aby je slavili jako dny radostného hodování a aby posílal jeden druhému dárky a chudým dary.*“

Výzva k takové oslavě zní lákavě, ale důvodem dětské radosti je především zvyk převlékat se v těchto dnech do biblických kostýmů. Tedy to není zcela pravda. Zatímco prý ještě před deseti lety většina dětí vystupovala jako královna Ester, král Achašveroš nebo Mordokaj, hemží se to dnes myšáky Mickey, batmany, power rangem, sladkými králičky v růžovém kostýmu a podobně. Takový je život! Dají si říct i někteří dospělí a odějí se do různorodých převleků. V novinách jsem v rubrice otázek a odpovědí četla dopis, ve kterém se ptá na radu muž, jehož manželka tento obyčej strašně prožívá. Každým rokem šije pro celou rodinu kostýmy. On osobně její nadšení nesdílí a nehodlá se pohybovat v převlečení, ale obává se rodinného konfliktu. Jakou radu od Rutie, jak se nazývala rubrika, dostal, už si nepamatuji.

Když se vydáte navečer o svátcích do synagogy, setkáte se se společností hýřící barvami. Všude pobíhají převlečené děti a dělají hrozný rámus. To se musí. Při bohoslužbě se předčítá celá kniha Ester a pokaždé, když zazní slovo Haman, se rozezvoucí řehtačky, které k tomuto svátku neodluč-

ně patří. Také dětské pistolky. A mám dojem, že děti ani vždy nečekají na to správné slovo.

Ke každému svátku patří i určitý druh pokrmu. O svátku purim se jedí „Hamanovy uši“, trojhránky plněné datlovou marmeládou. Lidé si vzájemně posílají balíčky se sladkostmi – nejméně tři druhy – a tento druh pečiva nesmí chybět. Prodávají se všude, tak jako o svátku chanuka vdolky smažené na oleji.

Ke každému svátku patří také písně, písničky a popěvky. Zpívá se o tom, jak je purim bezva svátek pro děti, o maskách a řehtačkách, o Hamanově uchu a klaunově čepici. „Pojďme si zarámusit“ je refrén jedné písně. Samozřejmě se také předzpívává kniha Ester. Stačí si zapnout rádio a na jedné ze stanic ji určitě zachytíte. Například k Židům do Etiopie se prý tato zpráva nedostala, a tak slavení purim k jejich tradici nepatří. Židé z Ruska vzpomínají na to, že přesně o těchto svátcích zemřel Stalin, a nemohl už tak uskutečnit svůj plán odsunu Židů na Sibiř. Zvěsti svátku je, že Bůh může během jediného dne změnit osud vyvoleného národa a proměnit jeho pláč v radost.

Symbol Světového dne modliteb je dílem irských žen. Byl přijat jako mezinárodní logo v r. 1982. Představuje špičky sbíhající se ze čtyř světových stran v podobě klečících postav při modlitbě, keltského kříže a kruhu - symbolu jednoty v celé naší rozmanitosti.

ci těchto otroků většinu obyvatelstva, na bělochy připadá pouze 12 %. Podle posledního sčítání žije na Bahámach 354 000 obyvatel.

Vzdělání

První možnosti vzdělávání zajistili angličtí misionáři, kteří přiměli také otrokáře, aby umožnili svým otrokům zúčastňovat se anglickánských bohoslužeb a učit se číst a psát. Zákonem z r. 1836 byl zřízen Úřad pro vzdělávání, který spravoval všechny školy.

Povinná je dnes dvanáctiletá školní docházka; na větších ostrovech jsou základní i střední školy. Vedle státních existují i soukromé. Často se stává – a je to nevýhodou pro místní hospodářství – že studenti, kteří odjedou studovat do zahraničí, se již domů nevrátí.

Pozůstatkem a součástí některých domorodých kultur je těhotenství velmi mladých dívek. Pokud otěhotní

ZPRÁVY

Vzpomínka na bratra faráře Miroslava Čepelku

Dne 5. března si připomeneme 95. nedožitý výročí narození bratra faráře Miroslava Čepelky. Bratr Miroslav Čepelka byl k duchovenské službě povolán v přetěžkých časech před 2. světovou válkou. Po výborně ukončeném studiu gymnázia v Náchodě byl přijat ke studiu na VŠCHT v Praze. Krátce po jeho nástupu ke studiu však byly násilně uzavřeny vysoké školy a on se musel vrátit domů do Hronova. Zapojoval se aktivně do života tamější náboženské obce a po krátkém čase se rozhodl pro službu v církvi. Spolu s přítelem Jaroslavem Jiráskem odešel studovat do Prahy teologii. (Církevní studia byla uznána jako nástavba na gymnázia.) Hned po ukončení studia teologie si ho prof. ThDr. Otto Rutrle, tehdy farář na Vinohradech, vybral jako pomocného duchovního. Později přešel s bratrem profesorem do Libně a posléze byl bratr Čepelka přeřazen do Vršovic. I když v padesátých letech dostal nabídku vrátit se ke studiu na VŠCHT, odmítl ji, neboť si vážil duchovenské služby. Sloužil v řadě obcí, ale nejvýrazněji se vepsal do života náboženské obce na Spořilově, kam spadala rovněž správa obcí Zahradní Město, Slatiny a Záběhlce. V padesátých letech, která nepřála církvi, se mu zde po dlouhých jednáních podařilo získat a pak i upravit farní dům. Vznikla tu bohoslužebná místnost, kanceláře a byt pro duchovní. Když bylo dílo hotovo, přešel po patnácti letech služby na Spořilově do náboženské obce na Žižkově, kde zůstal až do důchodu v r. 1980. Církvi sloužil všestranně, a to od bohoslužeb, svátostí, duchovní péče až po nezištnou pomoc potřebným a osamělým farníkům; ze služby církvi odešel po těžkém infarktu v r. 1986. Děni v církvi však sledoval stále a setkání s ním každého pozitivně ovlivňovalo silou jeho osobnosti a zvláštním způsobem služby. Byla to především jeho skromnost, tichost a umění naslouchat. Nepotřeboval mnoho slov, aby dosvědčil lásku Boží k člověku. Naslouchal a soucítit s lidmi tak, že se nebáhl svěřovat se mu s těžkostmi a přijmout jeho slova povzbuzení či napomenutí. Měl štěstí potkat se s vynikajícími lidmi, s nimiž ho pojilo celoživotní přátelství: prof. ThDr. Otto Rutrle, Václav Mikulecký, Jaroslav Nepilý, prof. ThDr. Anežka Ebertová a další. Byl to tichý, skromný a oddaný služebník Páně.

Miroslava Čepelková, Anna Lukešová

Jubileum sestry Honsově

18. února se dožila naše milá sestra Jiřina Honsová požeňnaného věku 90 let. Sestru Honsovou přivedly její životní cesty z východních Čech do severočeských Loun, kde žije také její rodina. Sestra patří k věrným členům církve a naší náboženské obce. Bez ohledu na věk se aktivně zúčastňuje života obce. Nesmí chybět na žádné bohoslužbě ani na koncertech a přednáškách, které pořádáme. Loni na podzim si s námi troufla jet na celodenní výlet na hrad Krakovec po stopách M. Jana Husa. Zdvornou nabídku řidiče, který ji chtěl dovézt z parkoviště blíže k hradu, tehdy rázně odmítla. Milá sestro Honsová, těšíme se z Vaší přítomnosti a přejeme Vám hodně zdraví, Božího požeňnaní a moudrosti. Ať ji mezi námi pořád rozdáváte!

Exegeze k Velikonocím

Exegetický seminář k výkladům velikonočních textů pro duchovní i laiky se uskuteční ve středu 11. března od 9 do 13 hodin v budově ÚÚR v Praze Dejvicích (Wuchterlova 5). Přednáší doc. Beneš a dr. Lukeš z HTF. Přihlášky zasílejte prosím na naukový odbor ÚÚR, adresa: kristyna.mlynkova@ccsh.cz KM

Pozvánka do Mikuláše

Přijměte pozvání na bohoslužbu slova v kostele sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí, která se koná vždy ve středu ve 12 h. Uslyšíte písně z kancionálů, zazní duchovní slovo a přimluvné modlitby. Těšíme se na vás duchovní správa kostela

Beseda o krajině

Ekologická sekce ČKA zve na besedu „Krajina - vztah jednotlivosti

a celku“, která se bude konat v úterý 10. března od 17.30 h v přízemí kláštera Emauzy v Praze 2, Vyšehradská 49. O tématu pohovoří ředitelka Ekologické sekce ČKA RNDr. Mgr. Leona Svobodová, PhD. JNe

Program divadla Mana

• 5. 3. čt 19 h: Povídání o... Charlottě Garrigue Masarykové. Večer s historičkou Marií L. Neudorflou v rámci cyklu Povídky o... Fascinující osud ženy, která spojila svůj život s osudem „národa československého“.

• 8. 3. ne 16 h: Kouzla a čary tajemné Prahy. Pohádka z Karlova mostu plná pověstí, písniček a příběhů, které hravou formou přibližují Staré pověsti české a zároveň bohatou historii našeho hlavního města.

Divadlo Mana, Moskevská 34/967, Praha 10-Vršovice. red

Hledáme posily

Pro plánovanou slavnostní bohoslužbu s premiérovým provedením orchestrální verze první liturgie Karla Farského, která se bude konat 3. května večer v Brně a kterou přislíbil sloužit br. biskup Juraj Jordán Dovala, hledám posily do orchestru a pěveckého sboru z řad věřících ČČSH i jejich přátel napříč vyznáními. Potřební jsou zejména hráči na všechny smyčcové nástroje, ale rovněž ochotní zpěváci k doplnění hlasů v pěveckém sboru. Orchestrace není obtížná, party bez problémů zahrájí i pokročilejší žáci ZUŠ či dospělí hráči alespoň na této úrovni hry. Cestovné na akci a zpět je propláceno, na případné zkoušky předem přijedu po dohodě se zájemci přímo do NO, ležící nejbliže jejich bydliště. Chcete-li být účastníky neobvyklého duchovně-hudebního zážitku, ozvěte se na mail: petrvaculovic@seznam.cz Děkuji. Petr Vaculovič

Vzpomínka na sestru Fridrichovou

V pátek 6. února byla ve věku 85 let odvolána z činnosti sestra Mgr. Vlasta Fridrichová, farářka ČČSH. Jako učitelka náboženství a kazatelka působila v obcích Uherský Brod, Valašské Klobouky, Valašské Meziříčí, Vsetín, Kyjov a Morkovice. Jako farářka pak v obcích Rudolfov, Vsetín a Valašské Meziříčí. Rozloučení se zesnulou se konalo 10. února v Husově sboru ve Vracově. Za život zesnulé sestry jsme poděkovali také při bohoslužbách dne 15. února ve všech náboženských obcích brněnské a olomoucké diecéze. red

Odišel brat biskup Rudolf Medek

Brat Rudolf Medek, rodený Kašpárek, se narodil 23. júna v roku 1926 v Radvaní, okres Banská Bystrica na Slovensku. Jeho otec Josef bol národnosťou Čech a maminka Irena Slovenka. Bohužiaľ, jeho rodičov si Pán povolal z činnosti príliš skoro. Zomreli len rok po sebe a brat Rudolf zostal od 5 rokov na tomto svete úplne sám. Vyrastal ako sirota v kláštornom sirotčinci, ktorý viedli maďarské rádové sestry. Po čase si ho osvojila rodina legionára Jaroslava Bruthausa, ktorý bol známym jeho otca. Bojovali totiž spolu ako legionári na fronte. Brat Rudolf začal študovať Štátne reálne gymnázium v Rakovníku, potom prešiel na Obchodnú akadémiu, kde aj odmaturoval. Následne začal študovať právnickú fakultu na Karlovej univerzite v Prahe, odkiaľ však po krátkom čase prešiel na Husovu bohosloveckú československú evanjelickú fakultu. Po skončení fakulty vstúpil do duchovenskej služby a okrem toho bol aktívnym doktorandským asistentom u prof. Zdeňka Trtíka na fakulte v Prahe. V r. 1969 promovoval na doktora teológie. Brat Medek slúžil vo viacerých NO, spomeňme aspoň Humpolec, Prostějov, Morkovice, Kroměříž a Zborovice. Zborovice sa nakoniec stali jeho trvalým domovom a zostal tu pevne zakoreněný.

Veľmi dôležitou súčasťou jeho života bola rodina. Brat Rudolf žil celý život v láskyplnom a vernom vzťahu so svojou manželkou Olgou Medkovou, ktorá tiež konala službu v ČČSH ako duchovná. Vychovali spolu v láske, rodinnom teple a starostlivosti dcéru Irenu.

Brat Rudolf Medek v rokoch 1981–1989 vykonával funkciu brněnského biskupa. Musel sa potýkať s mnohými problémami a starosťami, ktoré so sebou táto služba nesie. Brat biskup Medek zanechal po sebe rozsiahle teologické dielo. Najvýznamnejším sa stali Katechizmus v duchu cirkve československé husitské publikovaný v r. 1990 a Výklad veľkého vyznání vÍry Cirkve československé husitské z rovnakého roku. Bol tiež prispievateľom do Teologické revue a do Českého zápasu.

Som veľmi rád, že pár dní pred odchodom brata biskupa Medka k Hospodinovi sme spolu mohli hovoriť. Bolo to hlboké a úprimné stretnutie, kde on sám už cítil blížiaci sa odchod. Nebol však z toho ustarostený, k budúcnosti hľadel s dôverou v Božie vedenie a v Božiu pomoc. Hlboko sa skláňal pred Božím tajomstvom a pevne sa ho pridrižoval. Modlili sme sa spolu a zhovárali sa. Viackrát sa zmienil o svojom katechizme, ktorý si po rokoch znovu prečítava a naplňa ho pokojom, že toto dielo cirkvi zanechal ako zrelý a premodlený plod svojej práce. Je dobré sa k tomu textu vracat' a oživovat' si ho, pretože celý obsah tzv. „Medkovho katechizmu“ ukazuje k Pánovi Ježišovi Kristovi ako k nášmu Pastierovi, Vykupiteľovi a Spasiteľovi.

V kapitole III čítame: „Co je podstatou naší zbožnosti? Podstatou naší zbožnosti je: 1) křesťanská víra 2) křesťanská láska 3) křesťanská naděje. A na kom spočívá všechna naše křesťanská víra, láska a naděje? Všecka naše křesťanská víra, láska a naděje spočívá na Pánu Ježiši Kristu.“ V toto brat biskup Medek veril a tohto sa vždy držal. Ježiš Kristus bol pre neho Alfou a Omegou celého stvorenia.

V časopisovom rozhovore s bratom Marcelom Sladkowskim sa brat Medek k záveru zamýšľal takto: „Ano, nehľadaj len kresťan, hľadaj všetchni, ale človek nemôže poľad hľadať, jednou také musí dojít určitých jstot. Jak píše svatý Augustin: Nepokojné je srdce mé, dokud nespočine v Tobě, ó, Bože. Človek nakonec musí skončit v jstotách víry a už nehľadá.“ To sú slová nášho brata, teológa a emeritného biskupa Rudolfa Medka. Vypočujme tento jeho hlas, otvorme svoje srdcia naplno živému Bohu a dávejme priestor viere, nádeji a láske. Kto žije s Kristom, žije večne.

Dovoľte mi, aby sme sa na záver pomodlili modlitbu stredovekého mystika Tomáša Kempenského, ktorého brat Medek tak miloval a jeho dielo Čtyři knihy o následování Krista pravidelne čítaval: „Mluvim k Všemohoucímu, jenž jasně vidí do mého nitra, a jen on mě může opravdu potěšit a pomoci mi. Ty víš, jaký dar především potřebuji a jak jsem chudý na ctnosti. Hle, stojím před tebou ubohý a nahý, žádám o milost a úpěnlivě se dovolávám tvého milosrdenství. Občerství svého lačnicího prosebníka; zapal mou chladnost ohněm své lásky a osviť mou slepotu jasem své přítomnosti. Povznes mé srdce k sobě do nebe a nenech mě bloudit po zemi. Jedině ty buď mou slastí od nynějška až na věky, neboť jen tys mi pokrmem a nápojem, láskou i radostí, sladkostí i veškerým dobrem.“ Amen.

Juraj J. Dovala

Z kázání proneseného při rozloučení v Husově sboru ve Zborovicích 3. února 2015

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

STOLOVÁNÍ S HRĚŠNÍKY

Pokud si z první tabulky vypíšete písmena v pořadí podle čísel ve druhé tabulce, dozvíte se, co odpověděl Ježiš farizeům na námitku, že stoluje s hříšníky (Mk 2,13-17).

E	O	T	M	E	N	J	Í	E	É	Z
A	L	L	Í	V	K	B	N	O	A	Í
E	N	D	A	Ř	E	P	R	C	U	Ř

8	30	11	29	6	32	16	23	26	2	18
21	1	25	17	22	3	14	7	10	24	33
13	27	19	4	12	28	9	20	31	15	5

Řešení z čísla 8: jeden klobouk, provaz, okénko, opasek, druhý klobouk.

Jana Krajčířiková

